

Mødet den 2. Septbr. 1915.

Fraværende: Harald Jensen.

1. (J. Nr. 240—1915). Regnskab for **Aftenskolen for Arbejdere** for 1914—15.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 192—1915). Sagen angaaende **Kommunehospitalets Udvidelse**.

Formanden meddelte, at Budgetudvalget havde delt sig i 3 Mindretal, hvoraf Taleren dannede det mindste. Forhandlingerne om Kommunens Hospitalsvæsens Omordning gik tilbage til Aaret 1900. Allerede den Gang blev det besluttet, at Kommunehospitalet skulde deles i 2 Afdelinger, en medicinsk og en kirurgisk, naar et Epidemihospital var anlagt. Som bekendt blev Opførelsen af et Epidemihospital udsat i mange Aar, saaledes at man først for et Par Aar siden fik det fuldført. Det laa altsaa i den hele Plan, at naar Epidemihospitalet var fuldført, skulde Kommunehospitalet deles i 2 Afdelinger, og dette var jo da ogsaa sket, for saa vidt som den kirurgiske Afdeling nu paa det nærmeste var færdig. Derimod var den medicinske Afdeling kun midlertidig indrettet i de 2 gamle Epidemibygninger, og der forelaa nu Forslag om at opføre en ny Bygning for denne Afdeling. Straks da Forslaget fremkom, var man

fra flere Sider betænkelig ved den store Udgift, og Sygehusudvalget blev for denne Sags Vedkommende suppleret med de Herrer Magnus Nielsen og Vetli, som imidlertid begge kom til det Resultat, at Planen maatte approberes. Betænkighederne var alligevel fremdeles tilstede, og man enedes om at gaa saa sukcessiv frem som muligt. I Henhold hertil havde man paabegyndt Opførelsen af en Funktionærbolig, en Lægebolig samt moderniseret den kirurgiske Afdeling, og nu forelaa altsaa Forslag fra Udvalget om at opføre en ny Bygning til 5—600000 Kr. til den medicinske Afdeling. Herom stod Budgetudvalget delt i 3 Mindretal, et, som ønskede Sagen fremmet, et, som ønskede Sagen udsat 1 Aar, og endelig Taleren. Denne mente, at man burde skride til Udførelsen af den medicinske Afdeling. Den midlertidige Tilstand kunde ikke opretholdes, og at udsætte Opførelsen 1 Aar var ret ligegyldigt, naar man dog alle var enige om, at Foranstaltningen burde udføres, og man vidste, at det vilde vare 3—4 Aar, inden Arbejdet var færdig. Paa den ene Side var et Aar en forholdsvis ringe Tid at udsætte Sagen, men paa den anden var det dog for stor en Udsættelse, naar man tog Hensyn til Forholdene. Aarhus var stadig gaaet i Spidsen med Hensyn til Hospitalsvæsenet; man havde delt det i 2 Afdelinger og ansat en Overlæge ved hver, og endelig havde man vedtaget at ansætte en Prosektor, som man ønskede tillige skulde være Retsobducent for Jylland. Med en Udgift paa 56000 Kr. byggede man en Bygning til Brug for denne Mand. Fra Lægernes Side ikke alene i Aarhus, men i hele Jylland lagde man stor Vægt paa den Institution, man saaledes var ved at indrette, idet man mente, den vilde blive til stor Gavn for hele

Jylland. Naar man saaledes paa alle Punkter gik i Spidsen, kunde man ikke paa et stort Omraade blive staaende ved Tilstande, der var ganske umulige. Med Hensyn til Indretning af et Tuberkulose-hospital var man ogsaa gaaet saa vidt, at man daarligt kunde udsætte Ordningen. Taleren vilde gerne have, at Byraadet blev enigt om denne Sag. Ogsaa den Side af Byraadet, som ønskede Sagen udsat, var jo i Virkeligheden paa det rene med, at den medicinske Afdeling skulde udføres, og en Udsættelse vilde derfor være urigtig. Taleren kunde da tænke sig, at man indgik et Kompromis om denne Sag og Laanesagen. Saaledes som Laanet var tilbudt fra den kommunale Laanekasse, burde man ikke akceptere det, idet man ikke kunde forpligte sig til i Løbet af 4 Aar at fuldføre de store Arbejder, hvortil Laanet var bestemt. Derimod kunde man søge om et Laan paa ca. 1 Million til Fuldførelsen af Kommune-hospitalet. Derved vilde man komme ud over Vanskeligheden i Øjeblikket, og det vilde næppe være vanskeligt overfor Ministeriet og Laanekassen at motivere, at man kun ønskede 1 Million. Man vilde ved denne Ordning opnaa at kunne klare sig med Kassebeholdningen, og at Beløbet vilde kunne bruges i Løbet af de 4 Aar. Dersom Byraadet kunde tiltræde Talerens Tanke, vilde det være bedst at udsætte begge Sager, saaledes at der kunde indledes Forhandling med Laanekassen.

J a k o b J e n s e n maatte, naar der ikke skulde tages nogen Beslutning i Sagen i dette Møde, anse det for heldigst at udsætte Sagen, og vilde derfor paa 5 Medlemmers Vegne anmode om, at Sagen blev udsat.

Sagen udsattes i Henhold til Forretningsordenen.

3. (J. Nr. 193—1915). Skrivelse af 25. Juni 1915 fra Justitsministeriet om **Indsendelse af Beretning om Aarhus Tuberkulosehospital.**

Udsattes.

4. (J. Nr. 235—1915). Indstilling fra Lønudvalget om Bevilling af **Dyrtidstillæg til Kommunens faste Arbejdere og Funktionærer.** — 2. Behandling.

Formanden meddelte, at Budgetudvalget anbefalede Indstillingen og anmodede de forskellige Udvalg om til Kasse- og Regnskabsudvalget at fremsende Opgørelse over Dyrtidshjælpen for deres Vedkommende.

Mousten ansaa det for rigtigst, at hvert Udvalg fik en Afskrift af Fortegnelsen over de Funktionærer og Arbejdere, som var berettigede til Dyrtidshjælp.

Simonsen var glad over, at der ved Imødekommenhed fra alle Partiers Side var opnaaet Enighed i denne Sag. Maaske vilde nogle mene, at Hjælpen kunde have været bedre, men saadanne maatte erindre, at Byraadet maatte varetage ikke blot en enkelt Parts, men alle Borgeres Interesser. Saa vidt Taleren havde forstaaet det, skulde vedkommende Funktionærers hele Indtægt medregnes ved Beregningen af Dyrtidshjælpen, men desuagtet havde et Par Funktionærer, som var opførte i Kommunebogholderens Indstilling, kun opgivet den Indtægt, hvormed de stod opført i Lønregulativet, til Trods for at i hvert Fald den ene havde en betydelig Pension foruden sin Løn. Naar Arbejderne og de mindre stillede Funktionærer maatte opgive hele deres Indtægt, maatte de, som havde Pension fra et Statsembede, ogsaa gøre det.

Marthin Hansen bemærkede, at alle Partier ikke havde været repræsenteret i de Udvalg,

der havde haft med Sagen at gøre, men at han selvfølgelig gav Indstillingen sin fulde Tilslutning. Det var beklageligt, at man ikke oftere kunde gennemføre Sagerne saa enstemmigt.

Mikael Johansen vidste ikke, hvilke Funktionærer, Hr. Simonsen sigtede til, men selvfølgelig vilde Kasseudvalget undersøge, hvorvidt de opgivne Indtægter var rigtige.

Møller bekræftede, at Lønudvalget var enig om, at der skulde regnes med Funktionærernes fulde Indtægt.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 93—1915). Indstilling fra Budgetudvalget angaaende det af den **midlertidige kommunale Laanekasse** tilbødte Laan til Kommunen.

Udsattes i Henhold til Forretningsordenen.

6. (J. Nr. 244—1915). Andragende fra Statsbiblioteket om **Forhøjelse af Kommunens Tilskud til Opsyn paa Læsesalen** med 400 Kr. aarlig.

Fra Budgetudvalget forelaa Indstilling om at bevilge Forhøjelsen, saaledes at Beløbet for indeværende Regnskabsaars Vedkommende afholdes som Overskridelse paa Konto XIX 3 a.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 234—1915). Fra Kæmneren forelaa følgende Indstilling om **uerholdelige Skatter og Afgifter**:

»Hoslagt tillader jeg mig at fremsende Indstilling om Skatter og Afgifter, som maa anses for uerholdelige, nemlig:

1. Kommuneskat og Kirkebidrag for Aaret

19^{14/15} til Beløb ialt.... 187962 Kr. 70 Øre

19^{13/14} - — » 7164 » 21 »

19^{12/13} - — » 705 » 98 »

19^{11/12} - — » 238 » 06 »

19^{10/11} - — » 33 » 58 »

19 ⁰⁹ / ₁₀ til Beløb ialt....	15 Kr. 36 Øre
19 ⁰⁸ / ₀₉ - — »	54 » 27 »
19 ⁰⁷ / ₀₈ - — »	8 » 66 »

(Med Hensyn til Beløbet for 19¹⁴/₁₅ vedlægges en særlig statistisk Fremstilling).

2. Erhvervsskat for Aaret

19¹⁴/₁₅ til Beløb ialt ... 1050 Kr. 77 Øre.

3. Kommuneskat (Formue- og Lejlighedsskat) for Aaret 19¹⁴/₁₅ hos Land-

liggere til Beløb ialt... 61037 Kr. 53 Øre.«

Den statistiske Fremstilling for Aaret 19¹⁴/₁₅ var saalydende:

»De for Regnskabsaaret 1914—15 uerholdelige Skattebeløb, 187962 Kr. 70 Øre, hidrører fra, at 1277 Skatteydere ere fraflyttede Kommunen før 1.

April 1914 65771 Kr. 03 Øre

1344 Skatteydere er fraflyttede Kommunen i Aarets Løb efter at have betalt delvis Skat ...

47560 » 24 »

180 Skatteyderere ere døde i Aarets Løb

12132 » 78 »

258 Skatteydere ere indkaldte som Soldat ...

9882 » 86 »

13 Skatteydere ere fallit

1616 » 69 »

728 Skatteydere have Fogdens Attest for intet at eje.....

25625 » 90 »

156 Skatteydere nyde Fatigunderstøttelse

3277 » 53 »

93 Skatteydere nyde Alderdomsunderstøttelse.

1442 » 61 »

At overføre... 167309 Kr. 64 Øre

Overført... 167309 Kr. 64 Øre

307 Skatteydere bortfalde
af andre Grunde, navn-
lig fordi de og deres
Familie have haft Bo-
pæl i nogen Tid paa
to Steder, hvorfor Skat-
ten her til Kommunen
delvis bortfalder..... 20653 » 06 »

4356

Ialt 187962 Kr. 70 Øre.»

Fra Udvalget for Revision af Skatterestancelister forelaa Indstilling om, at de anførte Beløb afskrives som uerholdelige.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 230—1915). Andragende fra Aarhus Orkesterforening om **Eftergivelse af Kommunens Andel i Forlystelsesskatten af Folkekoncerten den 29. August 1915 i Vennelyst.**

Fra Budgetudvalget forelaa Indstilling om at bevilge Andragendet.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 248—1915). Udkast til Skrivelse til Aarhus Stiftamt angaaende Spørgsmaalet om Fastsættelse af **Valgsted for 5. Landstingskreds**, saalydende:

»Ved Skrivelse af 17. d. M. har Stiftamtet i Henhold til Indenrigsministeriets Skrivelse af 9. s. M. udbedt sig Byraadets Erklæring meddelt med Hensyn til, hvilket Sted Raadet for 5. Landstingskreds Vedkommende maatte ønske fastsat som Valgsted ved de fremtidige i Henhold til Lov om Valg til Rigsdagen af 10. Maj d. A. stedfindende Landstingsvalg.

I Anledning heraf tillader Raadet sig at udtale, at Valgstedet formentlig bør fastsættes under Hensyn dels til Stedets centrale Beliggen-

hed i Forhold til Kredsen dels til den paagældende Bys Evne til at kunne huse den betydelige Mængde — formentlig 6—700 — Valgmænd, der ville give Møde ved Landstingsvalgene, og stille de fornødne Lokaler til Raadighed til selve Valgets Foretagelse. Hvad Beliggenheden i Forhold til Kredsen angaar, er andre Byer maaske nok efter en rent matematisk Udregning mere centralt beliggende end Aarhus. Men naar Hensyn tages til Forbindelserne særlig med de mere afsides beliggende Dele af Kredsen er Forskellen mellem Aarhus og de Byer, der ellers kunde være Tale om at vælge, i hvert Fald meget ringe. Og hvad det andet Hensyn, Hensynet til Hotel- og Lokaleforhold, angaar, skønner Raadet ikke rettere, end at Aarhus maa kunne byde saa langt bedre Betingelser end Kredsens andre Byer, at dette Hensyn maa blive afgørende, hvorved yderligere kan bemærkes, at naar Aarhus vælges, vil der blive Spørgsmaal om Hotelplads til 60—70 Valgmænd færre. Byraadet tillader sig i Henhold hertil at foreslaa, at Aarhus vælges til Valgsted for 5. Landstingskreds.

For det Tilfælde, at dette Forslag ikke maatte blive taget tilfølg, skønner Byraadet ikke rettere, end at en af de sydligere Byer paa Østkysten, Horsens eller Vejle, bør vælges.«

Formanden forelagde Udkastet.

Mikael Johansen kunde ikke se, at nogen af de andre Købstæder i Kredsen uden stor Gene kunde huse saa mange Valgmænd. Aarhus maatte derfor foretrækkes. Derved vilde ogsaa spares Diæter til ikke mindre end 10 % af Valgmændene.

N. J o h. L a u r s e n mente, at det noget stærkere burde fremhæves, at det ikke alene gjaldt om Lokaler for selve Valget, men ogsaa for de mange Møder forud for Valget.

F o r m a n d e n lovede at indføre det af Hr. N. Joh. Laursen fremdragne.

Udkastet vedtoges.

10. (J. Nr. 3—1915). Indstillinger om **Efterbevilling af Overskridelser** i Elektricitetsværkets, Gasværkets, Skolevæsenets, Alderdomsunderstøttelsens og Fattigvæsenets Regnskaber for 1914—15. — 2. Behandling.

Efterbevilling meddeltes.

11. (J. Nr. 3—1915). Indstillinger om **Efterbevilling af Overskridelser** i Vandværkets og Kødkontrollens Regnskaber for 1914—15.

Overgik til 2. Behandling.

